

शैक्षणिक वर्ष २०१८-१९ मध्ये राजर्षी छत्रपती शाहू महाराज शिक्षण शुल्क शिष्यवृत्ती योजना व डॉ.पंजाबराव देशमुख वसतिगृह निर्वाह भत्ता योजना या दोन योजनांची अंमलबजावणी करण्यासाठी जिल्हाधिकारी यांच्या स्तरावर समिती गठीत करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन

उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग,

शासन परिपत्रक क्र.संकीर्ण-२०१८/प्र.क्र.२८५/तांशि-४

मंत्रालय विस्तार भवन, मादाम कामा मार्ग,

हुतात्मा राजगुरु चौक, मुंबई ४०००३.

दिनांक : २ ऑगस्ट, २०१८

वाचा :- उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, शासन निर्णय,-

- १) क्रमांक : टीईएम-२०१६/प्र.क्र.५०९/तांशि-४, दिनांक ३१ ऑक्टोबर, २०१६
- २) क्रमांक : टीईएम-२०१६/प्र.क्र.५५९/तांशि-४, दिनांक १५ एप्रिल, २०१७
- ३) क्रमांक : संकीर्ण-२०१७/प्र.क्र.३३२/तांशि-४, दिनांक ७ ऑक्टोबर, २०१७
- ४) क्रमांक : संकीर्ण-२०१७/प्र.क्र.४०७/तांशि-४, दिनांक २२ फेब्रुवारी, २०१८
- ५) क्रमांक : संकीर्ण-२०१७/प्र.क्र.३३२/तांशि-४, दिनांक १ मार्च, २०१८
- ६) क्रमांक : टीईएम-२०१८/प्र.क्र.३५/तांशि-४, दिनांक ३१ मार्च, २०१८
- ७) क्रमांक : संकीर्ण-२०१८/प्र.क्र.१८५/तांशि-४, दिनांक १८ जून, २०१८
- ८) क्रमांक : संकीर्ण-२०१८/प्र.क्र.२४९/तांशि-४, दिनांक १३ जुलै, २०१८
- ९) मा.मंत्री, महसूल, मदत व पुनर्वसन, सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून), कृषी, फलोत्पादन यांच्या अध्यक्षतेखाली मंत्रिमंडळ उपसमितीच्या दिनांक ३१/७/२०१८ रोजी झालेल्या बैठकीमधील निदेश.

परिपत्रक :

संदर्भ क्र.१ येथील दिनांक १३ ऑक्टोबर, २०१६ च्या शासन निर्णयाद्वारे केंद्रीभूत प्रवेश प्रक्रियेद्वारे मान्यता प्राप्त व्यावसायिक उच्च शिक्षण अभ्यासक्रमात शिकणाऱ्या आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकातील विद्यार्थ्यांना शिक्षण शुल्काची प्रतिपूर्ती करण्यासाठी “राजर्षी छत्रपती शाहू महाराज शिक्षण शुल्क प्रतिपूर्ती योजनेचा लाभ करण्यात आला आहे. आता ही योजना “राजर्षी छत्रपती शाहू महाराज शिक्षण शुल्क शिष्यवृत्ती योजना” या नावाने कार्यान्वित आहे. संदर्भ क्र.३ येथील दिनांक ७ ऑक्टोबर, २०१७ च्या शासन निर्णयाद्वारे या योजनेतर्गत आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकातील पात्र विद्यार्थ्यांसाठी लाभाची व्याप्ती वाढविणे व नविन अभ्यासक्रमांचा समावेश करण्याबाबत आदेश

निर्गमित करण्यात आले आहेत. त्यानुसार व त्यानंतरच्या संदर्भ क्र.५ येथील दिनांक १ मार्च, २०१८ च्या शासन निर्णयानुसार या योजनेखाली व्यावसायिक तसेच बिगर व्यावसायिक ६०५ अभ्यासक्रमांना प्रवेश घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांना शैक्षणिक वर्ष २०१७-१८ पासून शिक्षण शुल्क शिष्यवृत्ती देण्यात येते.

संदर्भ क्र.१ येथील दिनांक १३ ऑक्टोबर, २०१६च्या शासन निर्णयाद्वारे ज्या विद्यार्थ्यांचे पालक अल्पभूधारक शेतकरी आहेत किंवा ज्यांचे पालक नोंदणीकृत मजूर आहेत अशा विद्यार्थ्यांकरिता शैक्षणिक वर्ष २०१६-१७ पासून “डॉ.पंजाबराव देशमुख वसतिगृह निर्वाह भत्ता योजना” लागू करण्यात आली आहे. त्यानंतर संदर्भ क्र.३ येथील दिनांक ७ ऑक्टोबर, २०१७ च्या शासन निर्णयाद्वारे शैक्षणिक वर्ष २०१७-१८ पासून रुपये १.०० लाखापर्यंत वार्षिक उत्पन्न असलेल्या विद्यार्थ्यांकरिता निर्वाहभत्ता देण्याची योजना जागू करण्यात आली आहे. तसेच संदर्भ क्र.४ येथील दिनांक २२ फेब्रुवारी, २०१८ च्या शासन निर्णयाद्वारे “डॉ.पंजाबराव देशमुख वसतिगृह निर्वाह भत्ता विस्तारीत योजना” शैक्षणिक वर्ष २०१८-१९ पासून लागू करण्यास मान्यता देण्यात आली आहे. या दोन्ही योजनांसाठी शैक्षणिक वर्ष २०१८-१९ पासून वार्षिक उत्पन्न मर्यादा रुपये ८.०० लाख इतकी निश्चित करण्यात आली आहे.

तसेच संदर्भ क्र.८ येथील दिनांक १३ जुलै, २०१८ च्या शासन निर्णयाद्वारे जिल्हा मुख्यालयाच्या ठिकाणी विनावपर पडून असलेल्या शासकीय व इतर इमारती नोंदणीकृत संस्थांना आर्थिकदृष्ट्या मागास प्रवर्गातील विद्यार्थ्यांकरिता वसतिगृह चालविण्यासाठी भाड्याने देण्याची योजना कार्यान्वित करण्यात आलेली आहे. या दोन्ही योजनांची राज्यभरात शैक्षणिक वर्ष २०१८-१९ मध्ये प्रभावीपणे अंमलबजावणी व्हावी याकरीता जिल्हाधिकारी यांच्या स्तरावर एक समिती गठीत करण्याचे निर्देश मा.मंत्री, महसूल, मदत व पुनर्वसन, सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून), कृषी, फलोत्पादन यांच्या अध्यक्षतेखालील मंत्रिमंडळ उपसमितीने निर्देश दिले होते. त्यास अनुसरून या योजनेच्या अंमलबजावणीसाठी जिल्हास्तरावर समिती नियुक्त करण्याची बाब विचाराधीन होती.

परिपत्रक :-

“राजर्षी छत्रपती शाहू महाराज शिक्षण शुल्क शिष्यवृत्ती योजना” व “डॉ.पंजाबराव देशमुख वसतिगृह निर्वाह भत्ता योजना” या दोन्ही योजनांच्या अंमलबजावणीमध्ये येणाऱ्या अडचणींचे निराकरण करण्यासाठी खालीलप्रमाणे जिल्हाधिकारी यांच्या अध्यक्षतेखाली एक समिती नियुक्त करण्याचा शासनाने निर्णय घेतला आहे :-

१) जिल्हाधिकारी - अध्यक्ष

- २) विभागीय तंत्र शिक्षण सहसंचालक अथवा त्या जिल्ह्यातील शासकीय अभियांत्रिकी/शासकीय तंत्रनिकेतने यामधील प्राचार्य- सदस्य सचिव
- ३) विभागीय उच्च शिक्षण सह संचालक अथवा त्या जिल्ह्यातील शासकीय महाविद्यालयातील प्राचार्य -सदस्य
- ४) संचालक, वैद्यकीय शिक्षण व संशोधन यांचे प्रतिनिधी -सदस्य
- ५) जिल्ह्यातील / कार्यक्षेत्रातील संबंधित कृषी व अकृषी विद्यापीठाचा प्रतिनिधी-सदस्य
- ६) जिल्ह्यातील नामवंत उच्च/तंत्र/वैद्यकीय/कृषी व इतर उच्च शिक्षण देणाऱ्या संस्थांचे प्रत्येकी प्रतिनिधी-सदस्य
- ७) जिल्हा सहाय्यक संचालक (समाज कल्याण) -सदस्य
- ८) जिल्हा आदिवासी विकास अधिकारी-सदस्य
- ९) जिल्हा सहाय्यक संचालक, जिल्हा कौशल्य विकास, रोजगार व उद्योजकता मार्गदर्शन केंद्र

२. उपरोक्त जिल्हाधिकारी यांच्या अध्यक्षतेखाली समितीने “राजर्षी छत्रपती शाहू महाराज शिक्षण शुल्क शिष्यवृत्ती योजना” व “डॉ.पंजाबराव देशमुख वसतिगृह निर्वाह भत्ता योजना” या दोन्ही योजनांची माहिती लाभार्थ्यांपर्यंत पोचण्याकरीता सर्व संस्थांमध्ये जाहिरात / सूचना फलक लावण्याबाबत सर्व संबंधितांना सूचना द्याव्यात.

३. तसेच समितीने वर नमूद केलेल्या या दोन्ही योजनांच्या अंमलबजावणीच्या संदर्भात विद्यार्थ्यांकडून संस्थेने प्रवेशाच्या वेळी १०० टक्के शिक्षण शुल्क मागणे, शुल्क नियामक प्राधिकरणाने निश्चित केलेल्या दरापेक्षा जादा शुल्क आकारणे, शिष्यवृत्तीखालील विद्यार्थी म्हणून प्रवेश नाकारणे अशा स्वरूपाच्या प्राप्त होणाऱ्या तक्रारींचे निराकरण करावे.

४. दिनांक ७ ऑक्टोबर, २०१७ व दिनांक १ मार्च, २०१८ च्या शासन निर्णयान्वये इतर मागास प्रवर्गाकरीता शिष्यवृत्तीच्या लाभासाठी मान्य करण्यात आलेले अभ्यासक्रम खुल्या प्रवर्गातील आर्थिकदृष्ट्या मागास प्रवर्गातील विद्यार्थ्यांकरीता शिष्यवृत्तीसाठी अनुज्ञेय करण्यात आले असल्याने ते अभ्यासक्रम संबंधित लाभार्थ्यांच्या निदर्शनास आणण्याकरीता आवश्यक त्या उपाय योजना समितीने कराव्यात.

५. अण्णासाहेब पाटील आर्थिक मागास विकास महामंडळाच्या योजनेखालील कर्जाच्या प्रकरणाकरीता देण्यात आलेल्या LOI च्या अनुषंगाने जिल्ह्यातील विविध बँकांशी समन्वय साधून या प्रकल्पाकरीता चालना देण्याची कार्यवाही करावी.

६. हे परिपत्रक निर्गमित झाल्याच्या दिनांकापासून ४ दिवसांच्या आत समितीने पहिली बैठक आयोजित करावी व त्यानंतर दर १५ दिवसांनी या दोन्ही योजनांच्या अंमलबजावणीच्या प्रगतीचा आढावा घ्यावा.

७. शैक्षणिक वर्ष २०१७-१८ पर्यंतची या विभागाच्या अथवा अन्य विभागाच्या अधिपत्याखालील पात्र लाभार्थ्यांना देय असलेल्या प्रलंबित शिष्यवृत्तीमुळे विद्यार्थ्यांना नाहक त्रास होऊ नये, त्यांचे गुणपत्र व इतर कागदपत्रे त्यांना विहित कालावधीत मिळावी याकरीता संबंधित सर्व विभागांच्या अधिकाऱ्यांच्या मदतीने दिनांक ३१/८/२०१८ पर्यंत कॅम्पचे आयोजन समितीने करावे.

८. दिनांक १३ जुलै, २०१८ च्या शासन निर्णयाद्वारे शासकीय व इतर इमारती आर्थिकदृष्ट्या मागास प्रवर्गाच्या विद्यार्थ्यांसाठी नोंदणीकृत संस्थांना भाड्याने देण्याच्या योजनेस सर्व जिल्हाधिकारी यांनी गती द्यावी.

९. जिल्हा मुख्यालयाच्या ठिकाणी कार्यरत असलेल्या उच्च/तंत्र/वैद्यकीय/कृषी इत्यादी संस्थांची अभ्यासक्रमांची प्रवेश क्षमता, त्यापैकी खुल्या प्रवर्गासाठी प्रत्यक्षात झालेले अथवा होणारे प्रवेश, त्यापैकी किती विद्यार्थ्यांकरिता वसतिगृहाची सुविधा स्वतंत्ररित्या करणे आवश्यक आहे या बाबींचा समग्र आढावा सदर समितीने घ्यावा.

१०. सदर परिपत्रकाच्या अनुषंगाने सर्व संबंधित प्रशासकीय विभागांनी त्यांच्या क्षेत्रीय कार्यालयांकरिता आवश्यक त्या पूरक सूचना तात्काळ प्रसारित कराव्यात.

११. सदर शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१८०८०२१८०७१३६५०८ असा आहे. हे परिपत्रक डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(दिनेश कुमार जैन)
मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

सर्व जिल्हाधिकारी

प्रत :

१. अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/सचिव, सर्व मंत्रालयीन प्रशासनीक विभाग
२. संचालक, तंत्र शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई

३. संचालक, उच्च शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
४. संचालक, वैद्यकीय शिक्षण व संशोधन, मुंबई
५. संचालक, माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण, पुणे
६. संचालक, कला संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
७. आयुक्त, समाज कल्याण, पुणे
८. आयुक्त, कृषी संचालनालय, पुणे
९. आयुक्त, शालेय शिक्षण, पुणे
१०. सचिव, शुल्क नियामक प्राधिकरण, महाराष्ट्र राज्य, ३०५, शासकीय तंत्रनिकेतन इमारत, ४९, खेरवाडी, अलियावर जंग मार्ग, वांद्रे (पूर्व), मुंबई-४०००५१
११. सर्व सहसंचालक, तंत्र शिक्षण, विभागीय कार्यालये
१२. सर्व सहसंचालक, उच्च शिक्षण, विभागीय कार्यालये
१३. सर्व सहसंचालक, कला संचालनालय विभागीय कार्यालये
१४. सर्व सहसचिव/उपसचिव, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई
१५. मा.मुख्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव
१६. मा.मंत्री, महसूल, मदत व पुनर्वसन, सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून), कृषी, फलोत्पादन यांचे खाजगी सचिव
१७. मा.मंत्री, उच्च व तंत्र शिक्षण यांचे विशेष कार्य अधिकारी,
१८. मा.राज्यमंत्री, उच्च व तंत्र शिक्षण यांचे खाजगी सचिव,
१९. मा.मुख्य सचिव यांचे स्वीय सहाय्यक
२०. निवड नस्ती (तांशि-४)